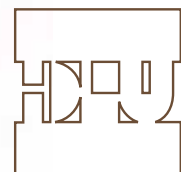

Barbara Cetina

Leptirovim krilom zid pomaknuli

Bez naslova, 19x29, kom.teh. 2023.g.

HRVATSKO
DRUŠTVO
LIKOVNIH
UMJETNIKA
RIJEKA

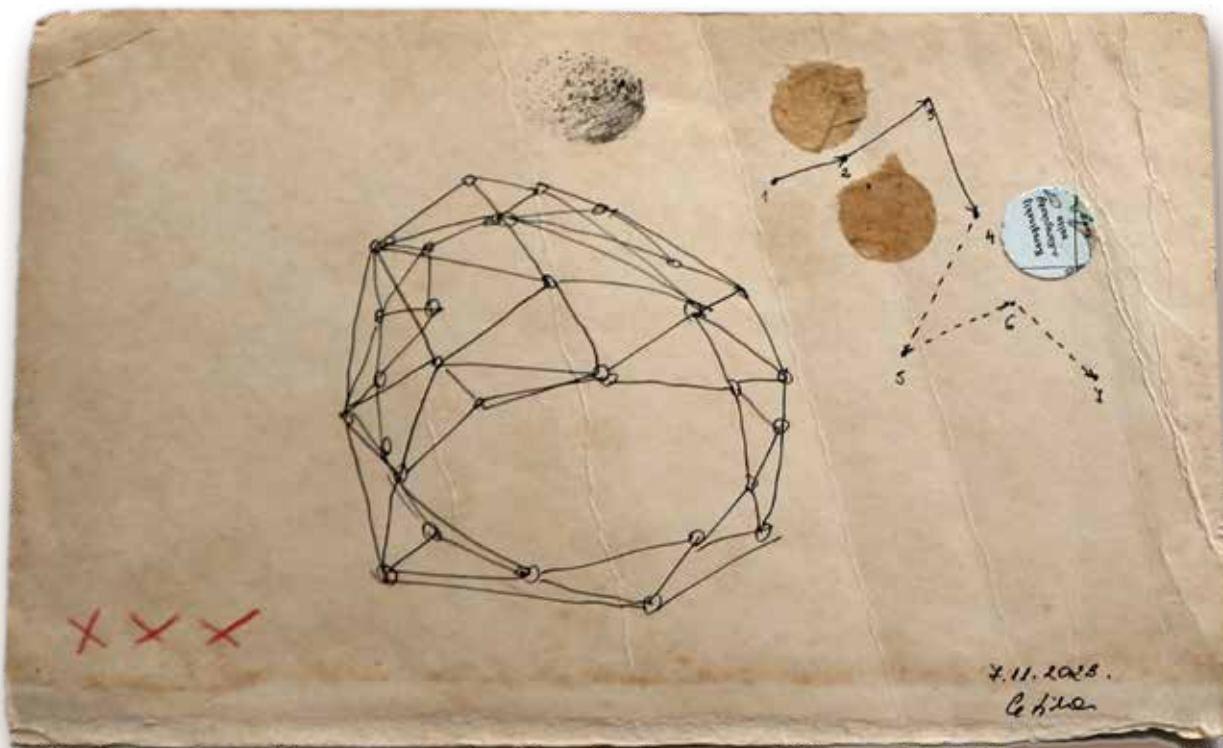
Barbara Cetina: *Leptirovim krilom zid pomaknuli*

Ovaj likovni projekt kojeg potpisuje Barbara Cetina nastao je naglo, u relativno kratkom vremenu. Ponegdje su korišteni prepoznatljivi autoričini načini, ali je mnogo radova nastalo novim kombinacijama materijala i motiva. Uz to, ovaj projekt zrači naglašenim osluškivanjem okruženja i osobnog doživljaja vremena i prostora same autorice.

Asortiman materijala uistinu je bogat. Možemo govoriti o kolažu, ready-madeu, korištenju odsluženih predmeta ili njihovih dijelova. Tu su rabljene knjige, često njihove korice, zemljopisne karte, izresci ilustracija, korištene vrećice čaja, kartonske kutije, drvene *škatule*, pak papir, konop i drugi predmeti. Na takve podloge, koje su ponekad i trodimenzionalni oblici, umjetnica intervenira također maštovitim i bogatim rasponom sredstava. Pored lijepljenja, apliciranja, tu su olovka, tuš, flomasteri, tekstilna nit i šivanje, gužvanje/boranje papira, uporaba rezultata djelovanja vremena na materijal. Često su korišteni zapisi. Neki od njih su isječci tiskanih stranica, a često se pojavljuju i autoričini zapisi. Kako sama kaže, neki od njih su citati popularnih melodija, neki izvadci pjesničkih misli, a neki umjetničke trenutne asocijacije. Za naslov je uzet stih pjesme *Zaljubljeni smo svijet*, Arjane Kunštek.

Motivika ove prezentacije također je izuzetno heterogena. Neke su kompozicije pažljivo planirani sklopovi formi, a neke su spontani, instinktom inicirani potezi, fleke ili lomovi, tragovi gužvanja papirne podloge. Čini nam se da su korištene natalne karte sazviježđa horoskopskih situacija ili karte položaja zvijezda na nebu namijenjene putnicima, moreplovcima. Na nekim segmentima već uslojenih kolaža autorica crta raznorodne oblike, od geometriziranih do prikaza komarca, ribe, bubamare, vinske mušice.

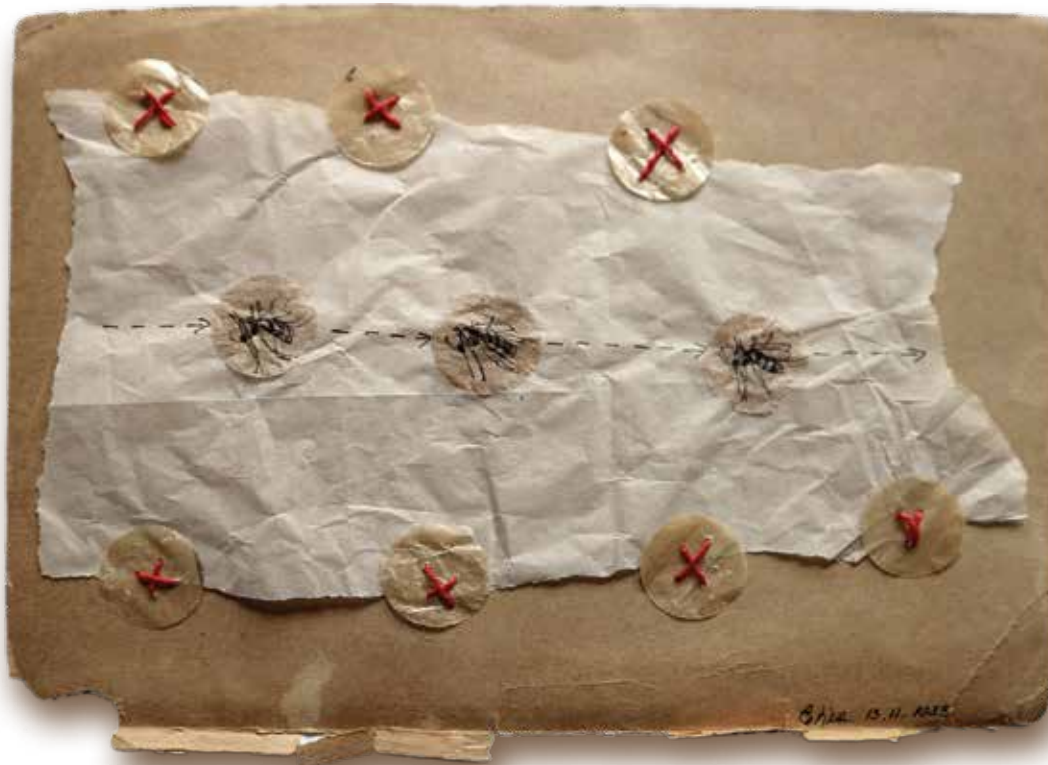
Teško je razdijeliti ovu ponudu, uglavnom minimalističkih radova, na grupe jer se radi o slijedu, nizu iskaza koji se energetske nadovezuju. Čini se da su neki radovi izvedeni u ozračju na rubu afekta, kao

odsaji snažnih emocija. Ponekad su emocijama detektirani elementi korišteni i na radovima gdje komponiranje oblika određuje promišljanje, slaganje ciljane kompozicijske cjeline. Katkada se čini da umjetnici podloga nije prevažna. Kao da uzima prvi predmet koji joj se nađe pri ruci, kako bi pomoću njega ili na njemu, iskazala doživljaj. Kao da i nas želi potaknuti na poštovanje sebe, svojih potreba i htijenja, prepoznavanje svog osobnog stanja, otklona od konvencija, prilagođavanja okruženju, uobičajenosti. Često nailazimo, zapravo otkrivamo uvedene iznenadne oblike koji apostrofiraju osobno, trenutak odbleska svijesti koji ne moraju biti vedri. Iz cijelog niza proviruje sjeta.

Često korištena nit, špaga, konop, vezica kao da simbolizira našu određenost, zarobljenost konvencijama, običajima, datostima koje nam ne moraju biti udobne. Ovaj dojam podupiru umjetničnom rukom izvedeni rječiti zapisi uključeni u više kompozicija. Oni djeluju kao spontani, skoro slučajni, ali proživljeni verbalni iskazi osobnih trenutaka. Autorica ih ispisuje lijevom rukom kojom obično ne piše. Korištene vrećice čaja kao da žele podsjetiti na neka vremena kad je ritual ispijanja predstavljao plemeniti čin. No umjetnica na papirnim ovojkama iscrtava bube koje dolijeću ili se stvaraju na gnjiljenju sklonim predmetima nakon vremena uporabe. Asocijacije na krojačke arke ili vizualizacije sazviježđa zapravo predstavljaju putanje propitivanja. Jer, živimo u svijetu iluzija, zapravo laži, u kojem se proklamirane slobode prepoznaju kao neznatni pomaci od konvencionalnih, diktatorskih, fanatičnim religijama definiranih međuljudskih odnosa. Obrasci su mijenjani samo deklarativno. Hrabri ljudi se odlučuju na realizaciju osobnog. Ali, tada se susreću, zapravo sudaraju sa pravilima neremećenja ustajalog ponašanja. Nacionalnost, boja kože, teritorijalna pripadnost, uvjerenja, spoznaje, erotska opredjeljenja, u tzv. demokraciji samo su deklarativno oslobođena stega. No, u realnosti stvari se odvijaju grublje. Nažalost, smrad krda, običaji čopora, pa ma kako u njemu bio loš zadah, uzimaju se kao kriterij. Svaki individualni otklon ne biva toleriran. Svjedočimo tome, kako u osobnim životima, tako i u globalnim događanjima koje zovemo političkim. Nakon malo dubljeg provjeravanja, uviđa se da zapravo iza svih naredbi, pravila, zakona stoje interesi moćnika koji se na pijedestal nisu popeli nekim radom ili intelektom, edukacijom, već pohlepom i bijednom željom za vlašću i profitom.

Bez naslova, 25x14, kom.teh. 2023.g.

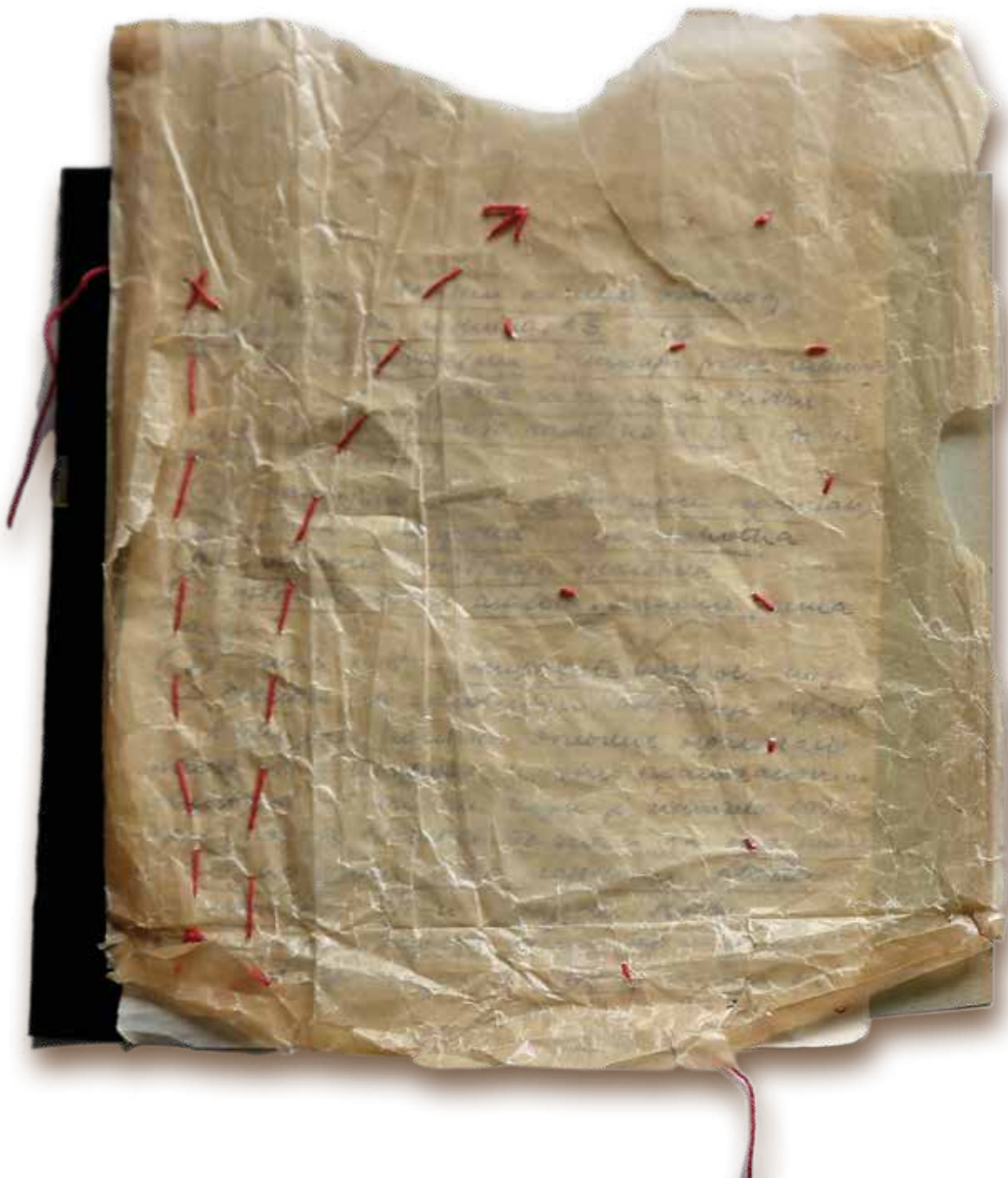

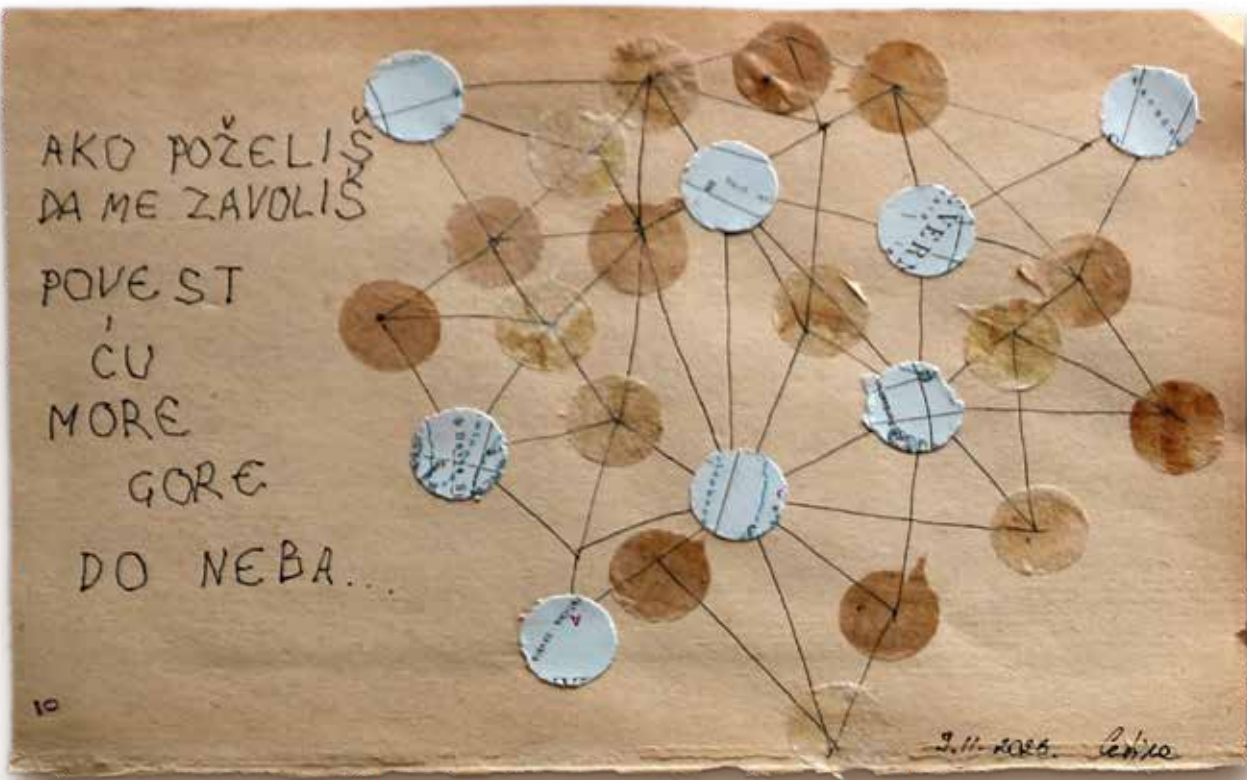
Ova svojevrsna samoanaliza hrabro propituje i u konačnici i iskazuje razmišljanja, želje. Umjetnica spominje maslačak kao najsuptilniju, nježnu, ali upornu biljku. Barbara promatraču često sugerira: Putuj, te ga nagovara na imaginarne, ali i moguće putanje. Čini se da ovime i sama traži promjenu, odlazak, otiskivanje od zadanog, uobičajenog, konvencionalnog, uvriježenog. Pojam putovanja, fizičke pomake, izmjene lokacije česta su tema ili barem elementi više radova. Od korištenja starih kartografskih prikaza, preko ocrtavanja mogućih savijezđa pa do korištenja zemljopisnih pojmova uvrštenih u radove. Put, putovanje može biti bijeg, ali češće promjena okruženja, istraživanje, kretanje kroz nove vizure koje uvijek osvježuju osobnost putnika.

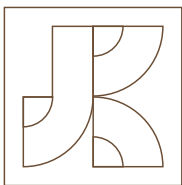
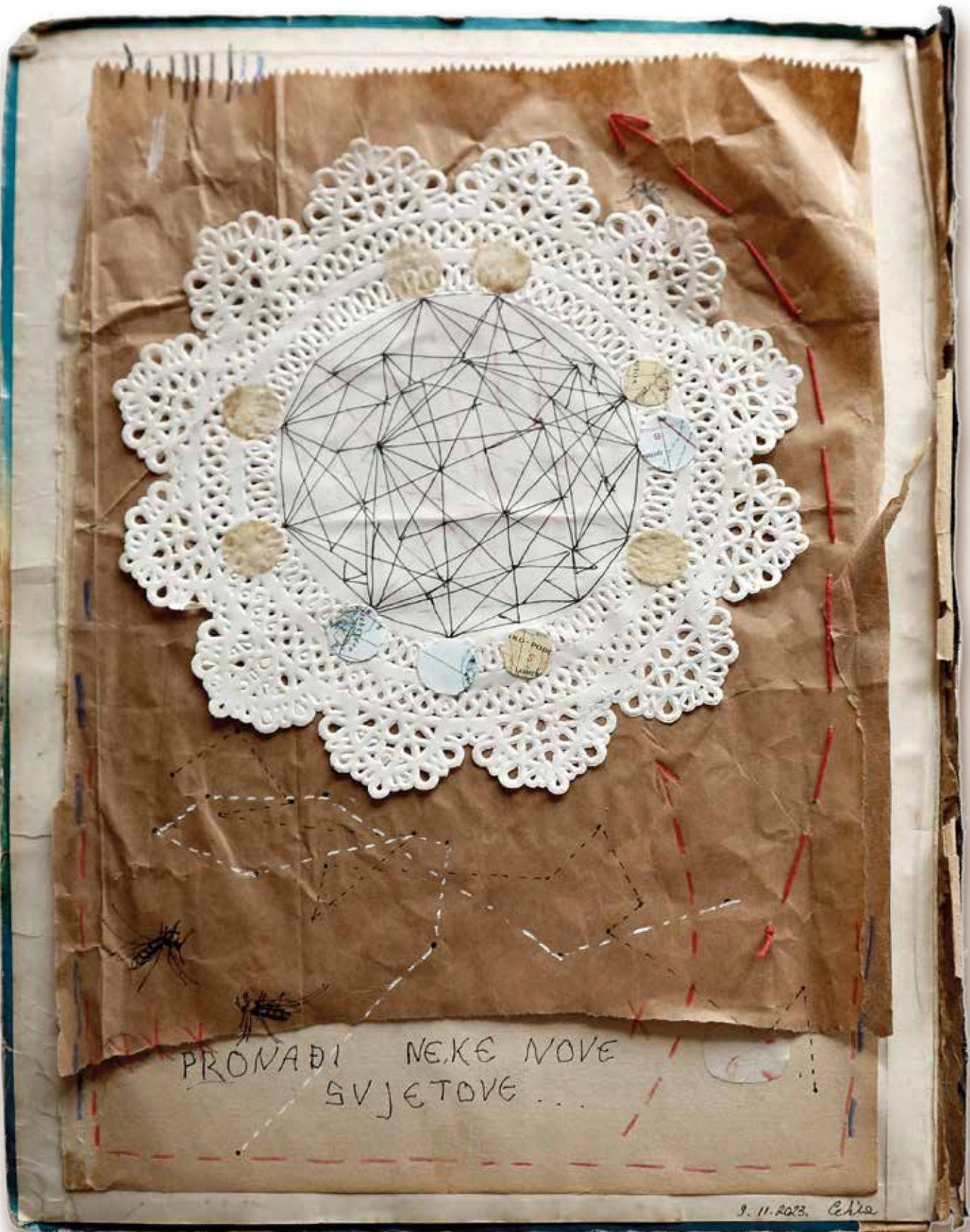

Neudobno balansiranje između uvriježenog, za koje se tendenciozno zlorabi pojam tradicija, autorica propituje kroz cijeli svoj opus, da bi ovim projektom iskazala najmoćniji otklon. Na prvi pogled heterogena ponuda, pažljivom promatraču pokazuje se kao iskaz koji ga tjera ka samopropitivanju. Štrikanje/vez, iscrtavanje, korištenje neznatnih materijala, osobno određeni zapisi spoznaja, ali i propitivanja nižu se pred nama kao decentni detalji intimnih sumnji, ali i zaključaka, na rubu, a možda već i preko ruba odluka.

Eugen Borkovsky, XI. 2023.

Galerija
Juraj
Klović
Rijeka

Galerija Juraj Klović
Rijeka Verdijeva 19b
1. - 15. 12. 2023.